

SKUPŠTINA HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

191

Temeljem članka 39. Ustava Hercegovačko-neretvanske županije („Narodne novine HNZ“, broj: 2/98, 4/00 i 7/04), Skupština Hercegovačko-neretvanske županije, na sjednici održanoj dana 19. lipnja 2006. godine, donijela je

ZAKON O UPRAVLJANJU OTPADOM HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom određuju prava, obveze i odgovornost pravnih i fizičkih osoba u postupanju s otpadom.

U postupanju s otpadom moraju se uvažavati načela zaštite okoliša i zahtjevi međunarodnog prava. Odredbe ovoga Zakona obuhvaćaju postupanje s:

- otpadom u tekućem stanju,
- s otpadom od istraživanja, vađenja, obrade i skladištenja mineralnih sirovina i otpadom iz kamenoloma,
- životinjskim truplima, fekalijama i drugim prirodnim neopasnim tvarima koje se rabe u poljodjelstvu,
- otpadom koji nastaje pri traženju, iskopavanju, prijevozu i konačnoj obradi ili uništavanju minsko-eksplozivnih i drugih ubojnih naprava i eksploziva ako se ne uređuje posebnim zakonima.

Odredbe ovog Zakona ne obuhvaćaju postupanje s radioaktivnim otpadom, plinovima ispuštenim u atmosferu i otpadnim vodama.

Članak 2.

Cilj Zakona

Cilj je ovoga Zakona poticanje i osiguranje najvažnijih uvjeta radi sprječavanja nastajanja otpada, prerade otpada za ponovnu uporabu i reciklaže, izdvajanje tvorivog materijala i njihovo rabljenje za proizvodnju energije i sigurno odlaganje otpada.

Članak 3.

Osnovni ciljevi postupanja s otpadom su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i smanjivanje opasnih svojstava otpada čiji nastanak se ne može spriječiti,
- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom,

- rabljenje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njegovo obrađivanje prije odlaganja,
- kontrolirano odlaganje otpada,
- saniranje otpadom onečišćenog tla,
- razvijanje i utvrđivanje programa sustavne edukacije o otpadu.

Članak 4.

S otpadom se mora postupati na način da se izbjegne:

- opasnost za ljudsko zdravlje,
- opasnost za biljni i životinjski svijet,
- onečišćavanje okoliša: voda, mora, tla, zraka iznad propisanih graničnih vrijednosti,
- nekontrolirano odlaganje i spaljivanje,
- nastajanje eksplozije ili požara,
- stvaranje buke i neugodnih mirisa,
- pojavljivanje i razmnožavanje štetnih životinja i biljaka te razvoj patogenih mikroorganizama,
- narušavanje javnog reda i mira.

Članak 5.

Prioriteti upravljanja otpadom

Radi postizanja cilja i pravodobnog sprječavanja zagađivanja i smanjenja posljedica po zdravlje ljudi i okoliš, upravljanje otpadom obavljat će se na način koji osigurava:

- minimalno nastajanje otpada, a posebice svođenje opasnih značajki takvog otpada na minimum;
- smanjenje nastalog otpada po količini, posebice uzimajući u obzir opticaj otpada;
- tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat tvorivog materijala iz njega;
- spaljivanja ili odlaganja na odlagališta na okolišno prihvatljiv način onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu sastavnica, ponovnoj uporabi ili proizvodnji energije.

Pri utvrđivanju prvenstva iz stavka 1. ovoga članka uzet će se u obzir:

- ekološke beneficije;
- tehnička provedivost za rabljenje najbolje raspoložive tehnologije i
- ekonomska provedivost.

II. DEFINICIJE

Članak 6.

U smislu ovoga Zakona sljedeći izričaji znače:

“**otpad**”- znači sve tvari ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži njihovo odlaganje sukladno jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu;

“**komunalan otpad**”- je otpad iz kućanstva, kao i drugi otpad koji je po svojoj prirodi ili sastavu sličan otpadu iz kućanstva;

“**opasan otpad**”- je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i ima jednu ili više značajki koje

uzroče opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svojemu podrijetlu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasan i reguliran provedbenim propisom;

"neopasan otpad" - je otpad koji nije definiran kao "opasan otpad";

"inertan otpad" - je otpad koji nije podložan značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Inertan otpad se neće rastapati, spaljivati ili na drugi način fizički ili kemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno utjecati na druge supstance s kojima dolazi u kontakt na način da uzroči zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtrata mora biti neznatna kako ne bi došlo do ugrožavanja kvalitete površinskih i podzemnih voda;

"vlasnik" - je proizvođač otpada i fizička ili pravna osoba koja posjeduje otpad;

"proizvođač" - je bilo koja osoba čijom djelatnošću se proizvodi otpad (izvorni proizvođač), i/ili bilo koja osoba koji obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih značajki ili sastava otpada;

"odlagatelj" - je bilo koja osoba kojoj se isporučuje otpad ili obavlja odlaganje takvog otpada;

"operator" - je fizička ili pravna osoba odgovorna za bilo koju vrstu djelatnosti upravljanja otpadom;

"upravljanje otpadom" - znači sustav djelatnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih značajki, tretman otpada, planiranje i nadzor djelatnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavu, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i izobrazbu u svezi s djelatnošću i radnjama upravljanja otpadom;

"tretman" - znači fizičke, termalne, kemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje, koji mijenjaju značajke otpada s ciljem smanjivanja količine ili opasnih svojstava, olakšavaju upravljanje ili povećavaju povrat sastavnica otpada;

"povrat sastavnica" - znači povrat materijala i energije iz rabljenih proizvoda ili otpada u gospodarski sustav primjenom određenoga tehnološkog postupka ili spaljivanjem;

"ponovno rabljenje" - znači svaku djelatnost kojom se otpad uporabljuje za namjenu za koju je prvotno rabljen;

"priklapljanje" - znači sustavno priklapljanje i po mogućnosti sortiranje otpada s ciljem olakšanja budućega tretmana;

"transport" - znači promet otpada izvan postrojenja;

"skladištenje" - znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše tri godine, na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravlje;

"odlaganje" - znači bilo koju djelatnost utvrđenu u provedbenom propisu;

"odlagalište" - znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine tla, uključujući:

- unutarnja mjesta odlaganja (primjerice, odlagališta na kojima proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na mjestu nastanka),
- stalna mjesta (primjerice, više od jedne godine) koja se uporabljaju za dugogodišnje odlaganje otpada ali isključujući:
- objekte u kojima nije dopušteno skladištenje otpada, a otpad je spreman za dalji transport s ciljem ponovnog rabljenja, tretmana ili odlaganja na drugome mjestu i
- prethodno skladištenje otpada za ponovnu uporabu ili tretman za razdoblje po pravilu kraće od tri godine ili
- prethodno skladištenje otpada za odlaganje za razdoblje kraće od jedne godine.

"biorazgradljiv otpad" - je svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju, poput hrane, vrtnog otpada, papira i kartona;

"tekući otpad" - je svaki otpad u tekućoj formi isključujući otpadne vode i mulj.

III. TEMELJNA NAČELA

Članak 7.

Načela upravljanja otpadom su:

prevencija - izbjegavanje nastajanja otpada ili smanjivanje količine i štetnosti nastaloga otpada kako bi se smanjio rizik po zdravlje ljudi i okoliš; izbjegla okolišna degradacija;

mjere opreznosti - sprječavanje opasnosti ili štete po okoliš koje uzroči otpad, poduzimanje mjera, čak i ako nije na raspolaganju potpuna znanstvena podloga;

odgovornost proizvođača otpada - proizvođač je odgovoran za odabir najprihvatljivijeg okolišnog rješenja prema značajkama proizvoda i tehnologiji proizvodnje, uključujući životni ciklus proizvoda i rabljenje najadekvatnije raspoložive tehnologije;

princip zagađivač plaća - proizvođač ili vlasnik otpada snosi sve troškove prevencije, tretmana i odlaganja otpada, uključujući brigu nakon uporabe i monitoring. On je i finansijski odgovoran za preventivne i sanacijske mjere uslijed šteta po okoliš koji je uzročio ili će ih najvjerojatnije uzročiti;

blizina - tretman ili odlaganje otpada treba se obavljati u najbližem odgovarajućem postrojenju ili lokaciji, uzimajući u obzir okolišnu i ekonomsku profitabilnost;

regionalnost - razvitak tretmana otpada i izgradnja objekata za njegovo odlaganje treba se obavljati na način pokrića potreba regije i omogućavanja sa-moodrživosti izgrađenih objekata.

IV. PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Članak 8.

Plan upravljanja otpadom Županije

Plan upravljanja otpadom Hercegovačko-neretvanske županije (u dalnjem tekstu: Plan upravljanja otpadom) dugoročno određuje i usmjerava ciljeve upravljanja otpadom sukladno ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem na području Hercegovačko-neretvanske županije (u daljem tekstu Županije) i osobito sadrži:

- ocjenu postojećeg stanja u postupanju s otpadom,
- vrstu, količinu i porijeklo otpada koji se proizvodi i koji se treba tretirati ili odložiti,
- smjernice za obradivanje otpada na načelima zaštite okoliša i ekonomskim načelima,
- smjernice za odlaganje otpada čije se nastajanje ne može izbjegći i koji se ne može obraditi,
- smjernice za osiguranje najpovoljnijih tehničkih, proizvodnih i gospodarstvenih mjera za postizanje ciljeva postupanja s otpadom,
- pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno osigurati građevine za skladištenje, obradivanje ili odlaganje otpada,
- specijalne ugovore za tretman ili odlaganje otpada većeg broja jedinica lokalne samouprave,
- specijalne ugovore za pojedine vrste otpada, poput opasnog otpada, tekućeg otpada, ambalažnog otpada itd.,
- strategijske ciljeve s razrađenim prioritetima u upravljanju otpadom i pojedinim djelatnostima koje se trebaju poduzeti,
- listu mjera koje se trebaju poduzeti,
- procjenu troškova za provedbu zadaća upravljanja otpadom.

Prijedlog plana upravljanja otpadom priprema Ministarstvo graditeljstva, prostornog uređenja i zaštite okoliša Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

Plan upravljanja otpadom donosi Skupština Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (u dalnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (u dalnjem tekstu: Vlada).

Plan upravljanja otpadom mora biti usuglašen sa Strategijom upravljanja otpadom Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 9.

Plan upravljanja otpadom jedinica lokalne samouprave

Planom upravljanja otpadom koji donosi jedinica lokalne samouprave, sukladno Planu upravljanja otpadom, utvrđuju se mjere postupanja s otpadom.

Mjere postupanja s otpadom sadrže osobito:

- mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada,
- mjere uporabe vrijednih osobina komunalnog otpada, odnosno program odvojenog skupljanja,

- programe za smanjenje postotka biorazgradivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu,
- lociranje postrojenja za upravljanje otpadom,
- program odvojenog skupljanja opasnog otpada,
- program odvojenog skupljanja opasnog otpada iz kućanstava,
- mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom,
- izvore i visinu finansijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera,
- suradnja među jedinicama lokalne samouprave radi postizanja zadanih ciljeva,
- programe za podizanje javne svijesti o upravljanju otpadom,
- rokove za izvršenje utvrđenih mjera.

Izrada planova iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u suradnji s nadležnim županijskim tijelima i službama za upravu jedinica lokalne samouprave, poslovnim zainteresiranim skupinama i udrugama za okoliš.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se Ministarstvu.

V. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 10.

Vlada osigurava provođenje mjera postupanja s otpadom, utvrđenih Planom upravljanja otpadom.

Članak 11.

Više županija mogu sporazumno osigurati provedbu mjera postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama.

Članak 12.

Jedinice lokalne samouprave osiguravaju provedbu mjera za postupanje s komunalnim otpadom.

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati provedbu mjera za postupanje s komunalnim otpadom.

Prilikom postupanja s komunalnim otpadom mora se iz njega izdvojiti opasni otpad i s njim postupati sukladno s odredbama ovoga Zakona koje se odnose na opasni otpad.

Članak 13.

Troškovi postupanja s otpadom obračunavaju se prema količini, svojstvu, načinu prikupljanja, načinu, dužini i vrsti transporta, te četvorni metar prostora koji se rabi sukladno načelu onečišćivač plaća.

Županija i jedinice lokalne samouprave, dužni su utvrditi način te osigurati provedbu obračuna troškova postupanja s otpadom, na način kako je to određeno u stavku 1. ovoga članka.

Članak 14.

Službe za upravu jedinica lokalne samouprave nadležne za zaštitu okoliša, dužni su izraditi Popis

otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta na svom području.

Popis iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu.

Ministarstvo je na temelju Popisa iz stavka 1. ovoga članka dužno izraditi Plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta.

Plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta dostavlja se Vladi na usvajanje.

Članak 15.

Za obavljanje djelatnosti tretmana otpada i njegovog odlaganja potrebito je pribaviti dopuštenje osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka ne isključuje dobivanje urbanističke suglasnosti, dopuštenje za građenje i dopuštenja utvrđenih posebnim propisima.

Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno u slučajevima:

- prikupljanja i kretanja otpada unutar lokacije proizvođača otpada;
- kretanja otpada između različitih postrojenja ili lokacija istoga proizvođača izuzev opasnog otpada;
- prijevoza otpada koji producira proizvođač svojim vlastitim prijevoznim sredstvima do lokacije ili postrojenja za tretman, u slučaju malih količina ne većih od 100 kg po kretanju, izuzev opasnog otpada;
- povrata ambalaže ili rabljenih proizvoda od proizvođača proizvoda.

Za prikupljanje, kretanje i prijevoz otpada građana koji je ograničen samo na vlastiti otpad proizведен u kućanstvima nije potrebno dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisom.

Članak 16.

Pravna ili fizička osoba može obavljati djelatnost postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električnim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama ako ispunjava sljedeće uvjete:

- zapošljava osobe koje imaju propisanu stručnu spremu za obavljanje poslova postupanja s otpadom,
- udovoljava propisanim uvjetima o tehničko-tehnološkoj opremljenosti prostora, opreme ili građevine za skladištenje, obrađivanje ili odlaganje otpada.

Stručnu spremu i tehničko-tehnološke uvjete iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje Ministar.

Članak 17.

Pravna ili fizička osoba može početi obavljati djelatnost postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električnim i elektroničkim otpadom,

otpadnim vozilima i otpadnim gumama, nakon što Ministarstvo rješenjem utvrdi da ispunjava uvjete iz članka 16. ovoga Zakona.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se nadležnim inspekcijskim tijelima za finansijske poslove.

Članak 18.

Zahtjev za dobivanje dopuštenja iz članka 15. ovoga Zakona mora sadržavati sljedeće:

- podatke o podnositelju zahtjeva i operatoru kada se radi o različitim osobama;
- opis vrste i ukupne količine otpada, ulaz i izlaz;
- opis očekivanih utjecaja na okoliš;
- predloženi ili stvarni kapacitet postrojenja ili lokacije;
- opis postrojenja ili lokacije, uključujući značajke okoliša;
- predloženi/postojeći tretman;
- predložene/postojeće metode za sprječavanje i smanjenje zagađivanja;
- predložene/postojeće djelatnosti, praćenje i plan nadzora;
- predloženi plan za djelatnosti zatvaranja i postupke nakon zatvaranja;
- finansijska i druga jamstva od podnositelja zahtjeva.

Članak 19.

Dopuštenje iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona sadrži:

- vrstu i količinu otpada koji se treba tretirati i/ili odložiti;
- opće tehničke zahtjeve za rad, monitoring i sustave praćenja;
- metode tretmana;
- mjere smotrenosti koje se trebaju poduzeti,
- podatke o porijeklu, odredištu i tretmanu otpada, te vrste i količine takvoga otpada;
- razdoblje za koje se dopuštenje izdaje.

Dopuštenje se izdaje za razdoblje od pet godina i može se produljiti za isto razdoblje ukoliko se ne izmjene uvjeti pod kojima je dopuštenje izdano.

Članak 20.

Dopuštenje iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona neće se izdati ako:

- projekt nije sukladan pravnim, okolišnim i zdravstvenim zahtjevima;
- nema tehničkih eksperata za upravljanje postrojenjima ili lokacijom;
- nije osiguran tehnički i profesionalan razvitak i izobrazba osoblja;
- nisu poduzete neophodne mjere sprječavanja nesreća i ograničenje njihovih posljedica;
- nije osigurano odgovarajuće finansijsko ili drugo jamstvo;
- projekt nije sukladan odgovarajućem planu (planovima) upravljanja otpadom.

VI. ODGOVORNOST U UPRAVLJANJU OTPADOM I DJELATNOSTIMA

Članak 21.

Opći propisi upravljanja otpadom

Sve djelatnosti upravljanja otpadom trebaju se poduzimati tako da imaju veoma mali utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje, smanjuju opterećenje i rabljenje okolišnih resursa, ne ugrožavaju ljudsko zdravlje ili zagađuju okoliš, smanjuju količine i štetne utjecaje otpada, promiču ponovno rabljenje i reciklažu otpada i sigurno odlaganje otpada.

S ciljem sprječavanja proizvodnje otpada i smanjenja količina i štetnih utjecaja otpada stimulirat će se:

- racionalno rabljenje materijala i energije;
- čuvanje materijala i ostataka unutar procesa proizvodnje i potrošnje u što većoj mjeri;
- proizvodnja proizvoda koji produciraju najmanju količinu otpada i stvaraju najmanju količinu otpada i stvaraju najmanje štetnih utjecaja,
- zamjena materijala koji uzroče rizik kada postanu otpadom.

Stimulirat će se ponovno rabljenje otpada, reciklaža otpada, zamjena tvorivnog materijala s otpadom s ciljem rabljenje materijala ili energije iz otpada, a ukoliko to nije moguće, stimulirat će se rabljenje otpada kao energetskog izvora.

Proizvedeni se otpad rabi ukoliko je ekološki uporabljiv, tehnički izvodljiv i ekonomski opravdan.

Otpad se odlaže samo ako nije mogućno rabljenje njegovog materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uvjetima i ako su troškovi ponovnog rabljenja nerazumno visoki u usporedbi s troškovima odlaganja.

Zabranjeno je napuštati, gomilati, odlagati ili tretirati otpad bez nadzora.

Zabranjeno je miješati različite vrste otpada, osim ako se tako omogućava povrat tvoriva i/ili odlaganje.

Članak 22.

Odgovornost proizvođača

Proizvođač otpada dužan je na propisan način obraditi i/ili odložiti otpad koji nastaje iz njegove djelatnosti.

Proizvođač je dužan dizajnirati proizvod i ambalažu, rabiti tehnologije i razvijati proizvodnju na način koji najučinkovitije rabe materijale i energiju, stimulira ponovno rabljenje i reciklažu proizvoda, a na kraju životnog ciklusa proizvoda će promovirati okolišno održiv tretman, rabljenje i odlaganje.

Proizvođač je dužan rabiti takva tvoriva i osnovne materijale, poluproizvode i ambalažu koje smanjuju uporabu energije i materijala i čijom se uporabom smanjuje proizvodnja otpada i uporaba ambalaže koja dulje traje i ne ugrožava okoliš kada postane otpadom.

Ostaci nastali tijekom tehnološkog procesa, a koji se uvođe ponovno u tehnološki proces, kao i proizvodi koji se mogu ponovno rabiti za prvotnu svrhu bez daljeg tretmana, postaju otpad jedino kada izađu iz ovoga proizvodnog ciklusa.

Za ispunjenje obvezе utvrđene u stavku od 1. do 3. ovoga članka proizvođač je dužan:

- ispuniti minimum zahtjeva glede skupljanja i ponovnog rabljenja raznih vrsta otpada koji su utvrđeni posebnim propisom;
- ispuniti minimum zahtjeva za odlaganje, posebice odlagališta onih vrsta otpada koje su utvrđene posebnim propisima,
- ne rabe materijale i opasne supstance i/ili robu koje prijelaze granične vrijednosti ovih materijala ili supstanci kako je utvrđeno posebnim propisima.

Članak 23.

Proizvođač je dužan izvijestiti prodavača i potrošača o važnim značajkama proizvoda i ambalaže sa stajališta upravljanja otpadom, kao i o načinu tretmana u slučaju završetka životnog ciklusa proizvoda i otpada produciranog iz njega.

Provedbenim propisom utvrdit će se uzorak, sadržaj i postupak izvješćivanja.

Kvaliteta otpada na završetku životnog ciklusa proizvoda i ambalaže, dugoročna kvaliteta proizvoda i ponovno rabljenje i pakiranje, materijalne značajke proizvoda, pakiranje i obnovljivost kvalitete bit će označeni na odgovarajući način sukladno posebnim propisima.

Članak 24.

Proizvođač će primiti natrag i/ili naknaditi rabljene proizvode ili otpad od proizvoda vlasniku sukladno posebnim propisima radi ponovnog rabljenja, reciklaže ili odlaganja na okolišno prihvatljiv način.

Proizvođač može izravno primiti natrag i izravno naknaditi proizvode ili otpad od proizvoda vlasniku ili sklopiti ugovor za pružanje usluga na dragovoljnoj osnovi s prodavačem.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka prodavač će naknaditi vlasniku dio uloga koji je prethodno platio za proizvod.

Provedbenim propisom utvrdit će se obveza rabljenja sustava naknade uloga kada se radi o određenim proizvodima.

Članak 25.

Odgovornost prodavača

Prodavač proizvoda i usluga (u dalnjem tekstu: prodavač) dužan je vratiti i/ili naknaditi uloge, prikupljati na selektivan način i dostavljati proizvode i ambalažu koji su na završetku životnog ciklusa proizvođaču ili operatoru ovlaštenom za pružanje usluga

upravljanja otpadom ako je to utvrđeno posebnim propisom.

Prodavač može proizvođaču vratiti ili naknaditi pakirane proizvode ili otpad nastao iz njih kada je on odgovoran za tretman, ponovno rabljenja i reciklažu otpada sukladno posebnim propisima.

Članak 26.

Zajednički uvjeti za proizvođača i prodavača

Proizvođač i prodavač mogu prenijeti obveze iz članka 22. stavak 1. i članka 27. stavak 1. ovoga Zakona na operatora sustava prikupljanja otpada putem sporazuma ili ugovora.

Uvjeti prijenosa obveza iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se provedbenim propisom.

Uvoznik ima istu odgovornost kao i proizvođač prema čl. od 23. do 26. ovoga Zakona.

Članak 27.

Skupljanje, uporaba i skladištenje otpada

Proizvođač ili vlasnik otpada skupljat će otpad selektivno sukladno potrebi budućega tretmana.

Skupljanje otpada unutar lokacije proizvođača ili vlasnika na način koji isključuje rizik po okoliš vremenski je ograničeno i ne zahtjeva posebno dopuštenje.

Operator za skupljanje otpada prikuplja otpad od proizvođača i vlasnika i transportira ga do mjesta za skupljanje otpada, transfer-postaje ili mjesta za ponovnu uporabu i recikliranje, tretman ili konačno odlaganje.

Operator za skupljanje otpada može preuzeti otpad od vlasnika na mjestima za skupljanje.

Otpad se može uporabiti i povratom materijala i energije.

Otpad će se uporabiti na način da proizvodi koji nastaju uporabom otpada neće uzročiti veće okolišno opterećenje nego proizvodi iz temeljnog tvorivnog materijala.

Članak 28.

Opasni otpad mora se odvojeno skupljati.

Opasni otpad ne smije se prevoziti s drugim otpadom.

Skupljač je dužan dostaviti opasni otpad obrađivaču otpada u stanju u kakvom ga je primio od proizvođača ili posjednika otpada.

Pravna i fizička osoba koja se bavi djelatnošću privremenog skladištenja opasnog otpada, može isti skladištiti do 12 mjeseci.

Na prijevoz opasnog otpada primjenjuju se propisi koji vrijede za prijevoz opasnih tvari.

Članak 29.

Neopasni otpad čija se vrijedna svojstva mogu uporabiti mora se odvojeno skupljati i skladištiti.

Otpad iz stavka 1. ovoga članka može se iznimno odložiti s ostalim otpadom ili spaliti ako je to gospodarski opravdano i nije štetno za okoliš, uz suglasnost Ministarstva.

Članak 30.

Industrijski, ambalažni, građevni, električki i elektronički otpad, otpadna vozila i otpadne gume moraju se posebno skupljati, označavati i u najvećoj mogućoj mjeri reciklirati.

Način, mjere i obveznike skupljanja, skladištenja, recikliranja, obradivanja i odlaganja za svaku vrstu otpada iz stavka 1. ovoga članka, pravilnikom propisuje federalni ministar.

Članak 31.

Prikupljanje i tretiranje komunalnog otpada obavlja se sukladno posebnom propisu o komunalnim djelatnostima.

Kantonalnim propisom uredit će se osnivanje i rad komunalnih poduzeća i obveze jedinica lokalne samouprave u pružanju komunalnih usluga.

Kućanstva su dužna prikupljati svoj proizvedeni otpad i predati ga komunalnim poduzećima za otpad, a opasan otpad predati na određena mjesta za prikupljanje (središta) ili osobu koja je nadležna za pružanje usluga u upravljanju otpadom.

Proizvođači otpada koji nisu kućanstva rabiti će usluge komunalnih poduzeća za otpad kojega oni proizvode ukoliko njihov otpad ima ista ili slična svojstva kućnog otpada.

Proizvođači nisu obvezni rabiti usluge komunalnih poduzeća za otpad ukoliko prikupljaju i tretiraju svoj otpad sukladno okolišnim propisima i ako predaju svoj otpad ovlaštenom operatoru za upravljanje otpadom.

U slučaju uvođenja sustava selektivnog prikupljanja otpada, kućanstva i drugi vlasnici otpada bit će obvezni selektirati otpad sukladno tom propisu.

Članak 32.

Tretman otpada

Operator postrojenja za tretman otpada smatraće se i proizvođačem otpada ukoliko proizvodi otpad tijekom tretmana.

Operator će voditi ubilježbu podataka o otpadu koji je preuzeo na tretman i koji nastaje tijekom tretmana i izvijestiti će se nadležni organ sukladno posebnom propisu najmanje jednom godišnje.

Izviješće će sadržavati najmanje:

- vrstu i sastav otpada sukladno listi otpada i njenom sadržaju;
- količinu otpada;
- porijeklo ili izvor otpada.

Provedbenim propisom može se zahtijevati dopuštenje ili tehnička sposobnost za rabljenje i prodaju određenih tehnologija za tretman otpada, opreme i materijala.

Članak 33.

Operator postrojenja za koje je potrebno okolišno dopuštenje izrađuje Plan upravljanja otpadom koji sadrži:

- dokumentaciju o otpadu koji proizvodi poduzeće (porijeklo, vrste otpada sukladno listi otpada, sastav, količina);
- mјere koje se trebaju poduzeti radi sprječavanja proizvodnje otpada, posebice kada se radi o opasnog otpadu;
- odvajanje otpada, posebice opasnog od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovno uporabiti;
- odlaganje otpada na odlagalištu;
- metode tretmana i/ili odlaganja.

Kod postojećeg postrojenja Plan se izrađuje i odašilje nadležnom tijelu u razdoblju od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

Planovi upravljanja otpadom poduzeća se ažuriraju svake tri godine ili nakon promjene u radu postrojenja.

Članak 34.

Operator postrojenja za kojega je potrebno okolišno dopuštenje, mora odrediti osobu odgovornu za poslove upravljanja otpadom i o tome izvijestiti Ministarstvo.

Odgovorna osoba je dužna:

- izraditi i ažurirati Nacrt plana upravljanja otpadom;
- sprovesti Plan upravljanja otpadom;
- predložiti mјere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada;
- nadzirati ispunjenje utvrđenih uvjeta za upravljanje otpadom i o tomu izvješćivati operatora.

Odgovornost osobe iz stavka 1. ovoga članka ne oslobađa operatora finansijske i pravne odgovornosti za poštovanje zahtjeva za upravljanje otpadom.

Članak 35.

Gradivine za skladištenje, obrađivanje ili odlaganje otpada

Otpad se smije skladištiti, obrađivati ili odlagati samo u građevinama određenim i izgrađenim za tu namjenu.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka otpad se može obrađivati i na građevinama i uredajima s drugom osnovnom namjenom, ako je to sukladno načelima zaštite okoliša i ako je za tu djelatnost izdano rješenje sukladno članku 19. ovoga Zakona.

Građevine za postupanje s otpadom razvrstavaju se u kategorije prema vrsti otpada koji se u njima smije skladištiti, obrađivati ili odlagati.

Pored uvjeta iz članka 19. ovoga Zakona u dopuštenju će se utvrditi i:

- klasa odlagališta (odlagalište za bezopasan, odlagalište za inertan otpad);

- spisak definiranih vrsta i ukupna količina otpada koja je dopuštena za odlaganje na odlagalištu;
- zahtjeve za pripremu odlagališta, djelatnosti odlaganja monitoring i nadzor, uključujući plan za nepredviđene situacije, kao i privremene zahtjeve za zatvaranje odlagališta i postupke nakon zatvaranja;
- zahtjeve za postupke prijema otpada;
- obvezu podnositelja zahtjeva da izvijesti, bar jednom godišnje, nadležno tijelo o vrstama i količinama odloženog otpada i o rezultatima programa monitoringa.

Nadležni inspekcijska tijela provodit će inspekcijski pregled lokacije u pogledu ispunjenja uvjeta iz dopuštenja, prije početka odlaganja.

Članak 36.

Načini odlaganja mogu biti:

- odlaganje na lokaciji odlagališta;
- termalna obrada;
- druge kemijske, biološke ili fizičke obrade.

Dopuštenje za nova sanitarna odlagališta može se izdati samo za odlaganje na regionalnoj razini.

Članak 37.

Lokacije za gradnju građevina namijenjenih za skladištenje, obrađivanje i odlaganje otpada utvrđuju se dokumentima prostornog uređenja.

Ako jedinice lokalne samouprave dokumentom prostornog uređenja ne utvrde lokacije za gradnju građevina namijenjenih skladištenju, obrađivanju ili odlaganju otpada u roku propisanom ovim Zakonom, konačnu odluku na prijedlog Ministarstva donijet će Vlada.

Članak 38.

Pri utvrđivanju lokacija za gradnju građevina namijenjenih za privremeno skladištenje, obrađivanje i odlaganje otpada mora se uzeti u obzir:

- količine i vrstę otpada,
- način skladištenja, obrađivanja ili odlaganja, odnosno vrste građevina namijenjenih skladištenju, obrađivanju ili odlaganju otpada,
- geološke, hidrološke, hidro-geološke, topografske, seizmološke i pedološke značajke tla i klimatske značajke područja.

Članak 39.

Spaljivanje

Zahtjev za spaljivanje otpada, pored uvjeta propisanih u članku 19. ovoga Zakona, treba sadržavati slijedeća jamstva:

- postrojenje je projektirano, opremljeno i funkcioniра sukladno zahtjevima kategorije otpada koji se spaljuje;
- omogućenost u što većoj mjeri uporabu topline proizvedene u procesu spaljivanja;

- sprovođenje ostataka na minimum u količinskom smislu i smislu štetnosti i omogućavanje reciklaže gdje je to moguće;
- odlaganje ostataka otpada čija se proizvodnja ne može spriječiti, reducirati ili reciklirati, obavlja se sukladno odredbama ovoga Zakona.

Dopuštenje iz članka 15. ovoga Zakona treba sadržavati:

- listu kategorije otpada koji se mogu tretirati;
- podatke o ukupnom kapacitetu postrojenja za spaljivanje otpada;
- specificirane postupke uzrokovanja i mjerena radi ispunjenja obveza periodičnih mjerena za svakog zagadivača zraka ili vode.

Dopuštenje koje izdaje nadležni organ za postrojenje za spaljivanje opasnog otpada osim podataka iz stavka 2. ovoga članka sadrži:

- količine različitih kategorija opasnog otpada koji se može tretirati;
- specifikaciju minimalnog i maksimalnog protjecanja masa ovih opasnih otpada, njihove najniže i najviše kalorijske vrijednosti i njihov maksimalan sadržaj zagađujućih tvari (PCB, PCP, klora, fluora, sumpora, teških kovina).

Članak 40.

Financijska jamstva

Financijska i druga jamstva za pokrivanje troškova rizika od mogućih šteta, sanacije i postupka nakon zatvaranja uplaćuju se u Županijski Fond za zaštitu okoliša.

Financijsko jamstvo mora biti srazmjerno količini otpada, očekivanim troškovima i pojavi rizika.

Financijsko jamstvo ili dio jamstva za rad odlagališta važi sve dok je potrebno, a najmanje 30 godina nakon zatvaranja odlagališta.

Financijska jamstva iz stavka 2. ovoga članka odrediti će se sukladno provedbenom propisu.

Članak 41.

Katastar zagađivača

Svako odlagalište mora biti registrirano u katastru nekretnina i katastru zagađivača (u dalnjem tekstu: Katastar), koji je sastavni dio Upisnika o pogonima, postrojenjima i zagađivanjima Županije.

Ministarstvo i jedinice lokalne samouprave, vode katastar po vrstama otpada i načinu njegova skladištenja, obrađivanja i odlaganja.

Postojeća odlagališta ili ona koja su zatvorena kao rezultat revidiranja plana prilagodbe registriraju se u katastar na temelju odluke nadležnog tijela za zaštitu okoliša.

Vlasnik odlagališta je dužan po njegovom zatvaranju izraditi procjenu utjecaja na okoliš i dostaviti ju nadležnom tijelu.

Ukoliko vlasnik odlagališta izrađujući procjenu utjecaja na okoliš utvrdi značajnu kontaminaciju ot-

padom izvijestiti će o tomu nadležno tijelo ili službu za upravu.

Nadležno tijelo izvješćuje katastar o kontaminaciji, prirodi i opsegu kontaminacije.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka nadležno tijelo naložit će vlasniku odlagališta poduzimanje mjera za sprečavanje potencijalne opasnosti po zdravlje ilištete i zagađivanja okoliša.

Članak 42.

Vođenje očeviđnika i dostavljanje podataka

Pravna ili fizička osoba koja proizvodi i/ili postupa s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i električnim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama, te postupa s komunalnim otpadom, obvezna je voditi očeviđnik s podacima o vrstama, količinama, mjestu nastanka, načinu i mjestu skladištenja, obrađivanja i odlaganja otpada.

Podaci iz stavka 1. ovoga članka, o postupanju s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električnim i električnim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama i komunalnom otpadu, dostavljaju se na propisanom obrascu, jednom godišnje za proteklu kalendarsku godinu i to do 15. siječnja tekuće godine, Ministarstvu.

Obrazac iz stavka 2. ovoga članka donijet će Ministar u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 43.

Proizvođač opasnog otpada, industrijskoga, ambalažnoga, građevnoga, električnog i električnog otpada, otpadnih vozila i otpadnih guma koji sam nije osigurao postupanje s otpadom, dužan je jedinicama lokalne samouprave prijavljivati podatke o količinama i vrstama otpada, čija se vrijedna svojstva mogu uporabiti.

Proizvođač opasnog otpada podatke iz stavka 1. ovoga članka dostavlja jedinicama lokalne samouprave dvaput godišnje i to do 15. lipnja i 15. prosinca tekuće godine.

Članak 44.

Jedinice lokalne samouprave, dužne su dostaviti Ministarstvu do 15. siječnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu podatke o postupanju s opasnim otpadom.

VII. FINANCIRANJE DJELATNOSTI POSTUPANJA S OTPADOM

Članak 45.

Osiguranje financijskih sredstava

Sredstva za financiranje izgradnje građevina za zbrinjavanje komunalnog otpada osiguravaju se u proračunima jedinica lokalne samouprave i Županije, Fonda za zaštitu okoliša i iz drugih izvora, sukladno s zakonom.

Sredstva za financiranje izgradnje građevina za zbrinjavanje industrijskog i inertnog otpada osiguravaju se iz proračuna Županije i Fonda za zaštitu okoliša i iz drugih izvora, sukladno s zakonom.

Drugi izvori iz stavka 1. i 2. ovoga članka su naknade propisane posebnim zakonom, donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, dio sredstava stranih ulaganja namijenjenih postupanju s otpadom.

Sredstva iz stavka 3. ovoga članka prihod su i/ili primitak proračuna Županije ili proračuna jedinica lokalne samouprave te Fonda za zaštitu okoliša.

Članak 46.

Naknade proizvođača opasnog otpada

Pravna ili fizička osoba koja svojom djelatnošću proizvodi opasan otpad plaća naknadu.

Obveznike, osnovicu, visinu, odnosno granica do koje se naknada može utvrditi propisuje se posebnim zakonom.

Članak 47.

Naknade vlasnicima nekretnina

Vlasnik nekretnine u čijoj se izravnoj blizini nalaze građevine namijenjene skladištenju, obrađivanju ili odlaganju otpada u slučaju otuđenja ili rabljenja nekretnine sukladno njenoj namjeni imaju pravo na naknadu radi umanjene tržišne vrijednosti ili prinosa nekretnine.

Iznos naknade mora biti razmjeran umanjenoj vrijednosti nekretnine u odnosu na prosječnu vrijednost istovjetnih nekretnina na drugim lokalitetima jedinice lokalne samouprave.

Novčanu naknadu iz stavka 1. ovoga članka uplaćuje svakog mjeseca obrađivač odnosno vlasnik građevina namijenjenih skladištenju, obrađivanju ili odlaganju otpada u Fond za zaštitu okoliša.

Jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalaze građevine namijenjene skladištenju, obrađivanju ili odlaganju otpada također imaju pravo na naknadu.

Mjerila, postupak i način određivanja iznosa naknade te način isplate iz stavka 1. i 4. ovoga članka na prijedlog Vlade donosi Skupština.

U slučaju sporu o iznosu naknade odlučuje nadležni sud.

VIII. TRANSPORT OTPADA

Članak 48.

Transport otpada

Otpad će se transportirati na način koji isključuje zagađenje okoliša.

U slučaju zagađenja nastalog tijekom transporta, prijevoznik će biti odgovoran za čišćenje i dovođenje u prvotno stanje zagađenog područja.

U slučaju transporta koji nije kombiniran s djelostima tretmana otpada prijevoznik će suklad-

no stavku 1. ovoga članka biti odgovoran samo za ispravnu dostavu otpada na odredište koje je označio pošiljatelj, a koje je odobreno kao lokacija za upravljanje otpadom.

Ako se otpad ne može dostaviti na odredište prijevoznik će vratiti otpad pošiljatelju.

Transport opasnog otpada bit će praćen odgovarajućom dokumentacijom utvrđenom posebnim propisima.

Opasni otpad tijekom transporta mora biti označen i pakiran sukladno posebnom propisu. Prijevoz opasnog otpada mora biti usklađen s općim zahtjevima za prijevozom opasnih roba.

Članak 49.

Proizvođač opasnog otpada i industrijskog otpada, ambalažnoga, građevnoga, električkog i elektroničkog otpada, otpadnih vozila i otpadnih guma dužan je skupljaču i/ili obrađivaču predati prateći list s podacima o vrsti, mjestu nastanka, količini i načinu pakiranja otpada.

Proizvođač opasnog otpada i industrijskog otpada, ambalažnoga, građevnoga, električkog i elektroničkog otpada, otpadnih vozila i otpadnih guma odgovara za točnost podataka navedenih u pratećem listu.

Skupljač i obrađivač ne smiju preuzeti otpad iz stavka 1. ovoga članka bez pratećeg lista.

Skupljač i obrađivač otpada dužan je provjeriti da li podaci u pratećem listu odgovaraju vrsti otpada iz stavka 1. ovoga članka koji se preuzima.

Po jedan primjerak pratećeg lista za opasni otpad obrađivač je dužan dostaviti proizvođaču i Ministarstvu.

Po jedan primjerak pratećeg lista za industrijski otpad, ambalažni, građevni, električki i elektronički otpad, otpadna vozila i otpadne gume, obrađivač je dužan dostaviti proizvođaču i Ministarstvu.

Članak 50.

Ispitivanja fizikalnih i kemijskih svojstava otpada obavljaju laboratorijska čija je stručna i tehnička osposobljenost ocijenjena po pravilima akreditacije ili jednokrovijednih postupaka po posebnom propisu.

IX. NADZOR NAD UPRAVLJANJEM OTPADA

Članak 51.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja za upravljanje otpadom dužni su provoditi program nadzora, monitoringa i voditi ubilježbu.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja dužni su jednom godišnje sačiniti izvješće o ispunjenju uvjeta iz dopuštenja i drugim podacima utvrđenim provedbenim propisom.

Sukladno stavku 1. ovoga članka proizvođači otpada i operatori dužni su izvijestiti nadležno tijelo o otkrivenim negativnim utjecajima na okoliš odmah, a najkasnije 12 sati nakon pojave negativnog utjecaja.

Članak 52.

Nadzor nad djelatnostima upravljanja otpadom i ispunjenjem uvjeta iz dopuštenja sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavljaju inspektori zaštite okoliša (u daljem tekstu inspektor), iz svoje nadležnosti.

Inspektor iz stavka 1. ovoga članka jednom godišnje obavlja nadzor nad radom operatora za upravljanje otpadom i proizvođačima opasnog otpada sukladno svojoj nadležnosti.

Inspektor iz stavka 1. ovoga članka izvještava proizvođača i/ili operatora o vremenu nadzora prije obavljanja inspekcijskog nadzora.

U slučaju izravne opasnosti po zdravlje ljudi i okoliš inspektor će obaviti nadzor bez prethodnog izvješćivanja.

Članak 53.

Operator je dužan inspektoru omogućiti obavljanje nadzora.

Inspektor iz članka 52. stavak 1. ovoga Zakona ima pravo:

- ući na lokaciju, u postrojenja i poslovne prostorije;
- zahtijevati od svih pravnih i fizičkih osoba stavljanje na raspolaganje svih potrebitih podataka, dokumentacije i informacija;
- obustaviti prijevoz otpada ;
- otvoriti kontejnere s otpadom;
- uzeti uzorke iz otpada;
- vizualno evidentirati činjeničnu situaciju (video, snimke, itd.);
- zahtijevati poduzimanje svih neophodnih mjer radi uskladištanja djelatnosti s uvjetima iz dopuštenja i posebnih propisa;
- obustaviti djelatnosti ako su u opasnosti po okoliš i ljudsko zdravlje.

U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka inspektor neće nanijeti štetu i neopravdane troškove operatoru.

U slučaju uzimanja uzoraka, inspektor je dužan uzorak iz otpada čuvati u neizmijenjenom obliku u svrhu budućeg dokazivanja.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka uzimaju se tri uzorka, jedan se čuva na lokaciji jedan kao pričuva, a jedan se uporabljuje za testiranje ili kao dokaz.

O provedbenom inspekcijskom očevidu sačiniti će se zapisnik.

Zapisnik potpisuje inspektor, predstavnik ili radnik operatora.

Jedan primjerak zapisnika predaje se operatoru.

Članak 54.

Nakon provedenog inspekcijskog pregleda inspektor rješenjem može:

- odrediti posebne uvijete za budući rad;
- propisati posebne mjere koje se trebaju poduzeti i odrediti rok za njihovo poduzimanje;

- narediti obustavu rada dok se uvjeti ili zahtjevi ne ispunje;
- izreći novčanu kaznu ili druge mjere zbog kršenja uvjeta propisanim dopuštenjem;
- narediti zatvaranje postrojenja ako se djelatnosti ne mogu provoditi bez štete po prirodu i ljudsko zdravlje;
- narediti otklanjanje uzroka štete i povrat okoliša u prvotno stanje.

Ako u obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da će budući rad ili proizvodnja prouzročiti izravnu opasnost odmah će zabraniti rad postrojenja.

Kad je riječ o poduzimanju iznimno žurnih mjera u cilju osiguranja javnog mira i sigurnosti ili radi otklanjanja izravne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovine, nadležni inspektor može donijeti rješenje i usmeno narediti njegovo izvršenje bez odgađanja, s tim što je dužan donijeti pismeno rješenje najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja. Sadržaj pismenog rješenja mora odgovarati sadržaju usmenog rješenja.

Priziv na rješenje nadležnog inspektora ne odlaže provedbu rješenja.

Priziv protiv rješenja inspektora jedinica lokalne samouprave podnosi se Ministarstvu u roku od 15 dana.

Priziv protiv rješenja županijskog inspektora podnosi se Ministru u roku od 15 dana.

X. KAZNENE ODREDBE**Članak 55.**

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka pravna osoba ako:

- ne pribavi dopuštenje za djelatnosti upravljanja otpadom (članak 15.) ili ne poštuje uvjete propisane u dopuštenju;
- ukoliko postupa suprotno odredbama članka 21. stavak 6. i 7.;
- ne uskladišti otpad na okolišno prihvatljiv način prije njegovoga odlaganja ili ponovnog korištenja (članak 22.);
- redovito ne obavještava nadležni organ o otpadu uzetom na tretman (članak 34.);
- koristi otpad oprečno odredbi članka 29.;
- odlaže otpad oprečno odredbi članka 35.;
- ukoliko ne izvijesti o kontaminaciji nadležno tijelo ili službu za upravu (članak 41. stavak 5.);
- ukoliko ne ispoštuje obvezе iz članka 42. stavak 2. i članka 43. stavak 2.;
- ukoliko ne izvijesti nadležno tijelo u rokovima (članka 51. stavak 3.).

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. točka 2. ovoga članka kaznit će od strane ovlaštene osobe na licu mesta fizička osoba u iznosu od 100,00 KM.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 56.***Postojeća postrojenja i djelatnosti*

Postojeći uređaji i postrojenja koji već imaju dopuštenje ili su već u funkciji u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona ne mogu nastaviti rad ukoliko u roku od tri godine nakon stupanja na snagu ovoga Zakona ne ispune sljedeće zahtjeve:

- u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, vlasnik lokacije ili postrojenja će pripremiti i podnijeti nadležnim organima, radi dopuštenja Plan prilagodbe koji se sastoji iz korekcijskih mera za koje vlasnik postrojenja smatra da su potrebite;
- nakon podnošenja Plana prilagodbe, nadležno će tijelo donijeti odluku mogu li se djelatnosti nastaviti,
- na temelju dopuštenog Plana prilagodbe nadležno će tijelo dopustiti rad i odrediti prijelazno razdoblje za završetak realizacije Plana koji neće biti dulji od tri godine od dana dopuštenja.

U slučaju ne dopuštanja Plana prilagodbe nadležno će tijelo donijeti odluku o zatvaranju i djelatnostima nakon zatvaranja postrojenja ili lokacije.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ako postrojenje nije odlagalište ili konačno odlagalište zatvaranje će se obaviti u roku od tri godine nakon stupnja na snagu ovoga Zakona.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka ako se radi o odlagalištu, zatvaranje će se obaviti u roku od četiri godine nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

U odluci iz stavka 2. ovoga članka nadležno će tijelo propisati uvjete budućih djelatnosti ili mјere za saniranje štete nanesene okolišu, nadgledanje i naknadne djelatnosti.

Provđenim popisom uredit će se sadržaj Plana prilagodbe i djelatnosti koje će poduzeti nadležno tijelo.

Članak 57.

Sve pravne osobe uskladit će svoje djelatnosti s odredbama ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbe ovoga Zakona primjenjivat će se na sve započete postupke za odobravanje obavljanja djelatnosti upravljanja otpadom u slučajevima za koje još nije donesena prvočasna odluka.

Članak 58.

Odredbe Zakona o zaštiti okoliša, koje se tiču nadležnosti drugih tijela, primjenjivat će se u mjeri u kojoj nisu u oprečnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 59.

Propis iz članka 8. donijet će Skupština u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Provđeni propis federalnog ministarstva o utvrđivanju uzorka, sadržaju i postupku obavješćivanja primjenjivati će se kao provđeni propis iz članka 23. ovoga Zakona.

Članak 60.

Odredbe posebnih zakona koji uređuju pitanja upravljanja otpadom prestaju važiti na teritoriju Županije, stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Članak 61.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama Hercegovačko-neretvanske županije".

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

HERCEGOVACKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

S K U P Š T I N A

Broj: 02-01-XX-062/06

Mostar, 19. lipnja 2006. godine

PREDSJEDAVA JUĆI
Omer Čevra,v.r.

192

Na temelju članka 39. Ustava Hercegovačko-neretvanske županije ("Narodne novine HNŽ", broj: 2/98, 4/00 i 7/04), Skupština Hercegovačko-neretvanske županije, na sjednici održanoj dana 19. lipnja 2006. godine, donijela je

**ZAKON
O ŠPORTU****I. OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje športskih djelatnosti, donošenje programa u oblasti športa, osnivanje i rad športskih organizacija, formiranje Športskog saveza Županije, općinskih športskih saveza i strukovnih saveza, Savjet za šport, sustav športske kulture, rad športskih objekata, profesionalni, stručni i privatni rad u športu, prava i obveze športaša, zdravstveno osiguranje športaša, registri i inspekcija u športu, financiranje športa i druga pitanja u vezi s obavljanjem športskih djelatnosti na području Hercegovačko-neretvanske županije (u dalnjem tekstu: Županija).

Članak 2.

Sustav športske kulture, u smislu ovog Zakona, obuhvaća športski odgoj i obrazovanje, šport i športsku rekreaciju.